

**Міністерство освіти і науки України  
Волинський національний університет імені Лесі Українки  
Географічний факультет  
Кафедра економічної та соціальної географії**

**Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu  
Wydział Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej**

**Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy im. Jana Długosza w  
Częstochowie  
Wydział Nauk Społecznych**

# **СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНІ ЧИННИКИ РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ**

**Матеріали ІХ Міжнародної науково-практичної  
інтернет-конференції  
(м. Луцьк, 8–9 листопада 2024 р.)**

**Луцьк  
2024**

УДК 911.3:30/33(082)  
С 90

Рекомендовано до друку Вченою радою географічного факультету  
Волинського національного університету імені Лесі Українки  
(протокол № 3 від 24 жовтня 2024 р.)

**Рецензенти:**

**Нємець Л. М.** – доктор географічних наук, професор, завідувач кафедри соціально-економічної географії і регіонознавства Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна;

**Матвійчук Л. Ю.** – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри туризму та готельно-ресторанної справи Луцького національного технічного університету

**Суспільно-географічні чинники розвитку регіонів** : матеріали  
С 90 ІХ Міжнар. наук.-практ. інтернет-конференції / за ред. Ю. М. Барського та В. Й. Лажніка, м. Луцьк, 8–9 лист. 2024 р. Луцьк : ФОП Мажула Ю. М., 2024. 284 с.

ISBN 978-617-8279-35-6

У збірнику висвітлюються проблеми сучасної географічної та економічної науки, які були розглянуті на ІХ Міжнародній науково-практичній інтернет-конференції. Розкриваються питання теорії та методології географічних досліджень, регіональних економічних студій, регіонального розвитку та просторового планування, освітніх технологій у географії та економіці, а також проблеми суспільно-географічних, природно-географічних, рекреаційно-туристських досліджень Волині та прилеглих територій.

Для широкого кола фахівців, які працюють у сфері географії, економіки, державного управління, освіти, рекреації та туризму, краєзнавства. Видання також буде корисним для вчителів, аспірантів та студентів, а також усіх, хто цікавиться проблемами регіональних досліджень.

УДК 911.3:30/33(082)

ISBN 978-617- 8279-35-6

© Волинський національний  
університет  
імені Лесі Українки, 2024  
© Колектив авторів, 2024

## **ВИКОРИСТАННЯ ChatGPT НА УРОКАХ ГЕОГРАФІЇ**

**Актуальність проблеми.** Сучасна освіта вимагає інноваційних підходів до викладання, що включають інтеграцію інформаційних технологій для підвищення ефективності навчального процесу. Географія як освітній компонент вивчає й природні явища, й соціально-економічні процеси, тому він є актуальним для розвитку критичного мислення, навичок аналітичного підходу та вирішення глобальних проблем. Однак традиційні методи викладання географії часто не дають змогу залучити здобувачів освіти до глибокого аналізу та інтерактивного вивчення матеріалу. Інтерактивний чат GPT, який використовує статичний штучний інтелект, може стати інноваційним інструментом на уроках географії, допомагаючи учням швидко отримувати інформацію, обговорювати складні теми, моделювати природні процеси та порівнювати статистичні дані в режимі реального часу.

**Метою** цього дослідження є оцінка потенціалу використання чату GPT на уроках географії, зокрема для поглибленого вивчення матеріалів, розвитку аналітичних здібностей учнів, стимулювання інтересу до географічної науки та вдосконалення навичок дослідницької роботи.

**Виклад матеріалу.** Використання ChatGPT на уроках географії може бути корисним для вчителів та учнів завдяки інтерактивному підходу до навчання та можливості швидкого доступу до інформації. Адже ChatGPT може допомогти учням швидко зрозуміти складні географічні терміни, концепції чи оголошення. Наприклад, пояснення, що таке «тектонічні плити», «географічні широти», «кліматичні пояси» тощо. Учні можуть попросити ChatGPT розповісти про будь-яку країну або регіон світу, включаючи географічне положення, природні ресурси, клімат, культурні особливості. Це дає змогу «подорожувати» різними континентами. Вчителі можуть використовувати ChatGPT для створення тестів для перевірки знань із географії. Наприклад, питання про розташування річок, гірських систем тощо.

ChatGPT може допомогти в аналізі карт і географічних даних. Учні можуть задавати питання про карти, такі як: «Які країни межують з Італією?» або «Як висота найвищої гори в Європі?».

На уроках географії можна обговорювати актуальні екологічні питання, такі як зміна клімату, глобальне потепління, охорона навколишнього середовища. ChatGPT може надати інформацію про поточні екологічні проблеми та можливості рішень.

Учні можуть використовувати ChatGPT для збору інформації для підготовки доповідей або створення проєктів на теми, пов'язані з географією. Наприклад, вивчення екосистем, природних ресурсів певної країни або економічного розвитку різних регіонів.

ChatGPT може допомогти учням і вчителям знайти корисну літературу, статті та ресурси для більш глибокого вивчення географічних тем. Учні можуть попросити ChatGPT описати причини виникнення різних природних явищ, наприклад, землетрусів, вулканів, ураганів або процесів формування ландшафтів.

Застосування таких інструментів на уроках не тільки розвиває інтерес до предмета, а й дає змогу робити уроки інтерактивними та гнучкими.

Використання ChatGPT забезпечує можливість поповнення теоретичних знань практичними прикладами, інтерактивними сценаріями та доступом до різноманітних джерел даних.

Отже, використання GPT зробить уроки більш динамічними, а також стимулює учнів до активної участі та глибшого розуміння предмету. Використання ChatGPT може сприяти розвитку навичок критичного мислення учнів, втрати інформації, отримання від моделей, запитів перевірки та аналізу. Учні можуть навчатися оцінювати точність отриманих даних, зіставляти різні джерела інформації та робити висновки, що є важливим складником дослідницької діяльності.

**Список використаних джерел:** 1. Зробіть ChatGPT своїм асистентом: як учителю використовувати штучний інтелект для уроків. URL: <https://osvitoria.media/experience/zrobit-chatgpt-svoyim-asystentom-yak-uchytelyu-vykorystovuvaty-shtuchnyj-intelekt-dlya-urokiv/> 2. Сіциліцин Ю. О., Осадчий В. В. Можливості використання CHAT GPT у дистанційному навчанні програмування початківців. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2023. Т. 97. № 5. С. 167–180. 3. Гончарова І. П. Використання штучного інтелекту в професійній діяльності педагога: можливості та виклики в умовах цифрового освітнього середовища. *Професійна діяльність педагога в умовах цифрового освітнього середовища* : Матеріали міжрегіонального науково-практичного семінару 27 квітня 2023 р. Біла Церква : БІНПО ; ДЗВО «УМО» НАПН України, 2023. С. 28–33.

<b>Потапова Алла</b>	Застосування інноваційних технологій при вивченні економічних освітніх компонентів .....	221
<b>Потапова Алла, Сокол Святослав</b>	Практичний аспект впровадження інформаційних технологій на уроках географії .....	224
<b>Маковецька Лариса, Кутецька Вероніка</b>	Особливості використання інтерактивних симуляцій у шкільній географічній освіті .....	226
<b>Поручинська Ірина, Ревуцький Андрій</b>	Використання інтерактивних освітніх технологій у сучасній школі .....	228
<b>Дацька Софія, Сосницька Ярослава</b>	Переваги та недоліки використання інформаційних технологій в освітньому процесі ....	229
<b>Новосад Оксана,</b>	Використання інформаційних технологій	

<b>Лехкобит Катерина</b>	на уроках фінансової грамотності .....	231
<b>Поручинська Ірина</b>	Квест як інтерактивна форма навчальної діяльності .....	233
<b>Маковецька Лариса</b>	Педагогічні умови інтерактивного навчання географії у закладах загальної середньої освіти ...	234
<b>Гаврилко Остап,</b>	Особливості організації уроків географії	
<b>Сосницька Ярослава</b>	в умовах дистанційного навчання .....	237
<b>Поручинський Володимир,</b>	Використання сервісу Google Classroom	
<b>Куцевич Артур</b>	в умовах дистанційного навчання .....	238
<b>Дубич Богдан,</b>	Використання ChatGPT на уроках географії	
<b>Потапова Алла</b>	.....	240
<b>Ткачук Надія,</b>	Використання Google Earth як допоміжного засобу	
<b>Гарасимяк Лідія</b>	для формування компетентнісно орієнтованих завдань у 6 класі на уроках географії .....	241
<b>Поручинська Ірина,</b>	Психологічні особливості сприйняття	
<b>Нікітюк Катерина</b>	комп'ютерних технологій та онлайн навчання учнями базової школи .....	243
<b>Онуфрійчук Сергій,</b>	Формування фінансової компетентності	
<b>Мельнійчук Михайло</b>	в загальноосвітніх закладах .....	244
<b>Гіс Діана,</b>	Значимість процесу гейміфікації в процесі	
<b>Гринюк Олег</b>	навчання географії .....	247
<b>Поручинська Ірина,</b>	Алгоритм проведення уроку географії	
<b>Буднік Віра,</b>	в умовах дистанційного навчання	
<b>Корнійчук Ірина</b>	.....	250
<b>Ступницька Марія,</b>	Роль проєктної діяльності у формуванні	
<b>Ткачук Надія</b>	пізнавальної самостійності учнів при вивченні географії .....	251
<b>Сільченко Юлія,</b>	Кейс-метод у формуванні системи знань про	
<b>Зарубіна Антоніна</b>	механічний рух населення в шкільному курсі географії .....	252
<b>М'якота Богдан,</b>	особливості впровадження STEM-освіти на	
<b>Сосницька Ярослава</b>	уроках географії .....	256
<b>Мандрик Ірина,</b>	Місце та значення екскурсій у шкільному курсі	
<b>Мілінчук Вікторія</b>	географії України .....	256
<b>Патійчук Віктор,</b>	Класифікація навчальних екскурсій із географії	
<b>Маковецька Лариса,</b>	.....	
<b>Ціпошук Софія</b>	.....	259
<b>Оксенчук Андрій,</b>	Екскурсії як один з основних методів краєзнавчого	
<b>Мандрик Ірина</b>	принципу навчання в закладах загальної середньої освіти (на прикладі Дубечненської територіальної громади) .....	263